

General-potpukovnik
prof. DRAGO RAKOČEVIĆ

Titovo vojno delo je nadahnuće i putokaz u borbi za povećanje društvene moći radničke klase

Vojnoj delatnosti Tito prilazi sa širokog filozofsko-antropološkog stanovišta, čiji su osnovni sadržaj, mišljenje i delovanje usmereni ka potpunijem menjanju društva u skladu sa ljudskim potrebama i mogućnostima, a posredstvom vladavine radništva. Zbog toga on nije vojnik konvencionalnog tipa, doktriniran shematisovanim načelima, pravilima i odredbama klasičnog vojnog ustrojstva.

Polazeći od teorijskog nasleđa klasika marksizma, iskustava narodnooslobodilačkog rata i prakse socijalističkog samoupravljanja, Tito teorijski i praktično stvara novi socijalni tip odbrambene i, u tim okvirima, vojne organizacije. Njenu genezu vezuje za samodelatnost radničke klase, naroda i narodnosti Jugoslavije u NOR-u i revoluciji. U razvijenom obliku odbrambena organizacija je svojstvena sadašnjem stepenu razvitka socijalizma na kojem se samoupravljanje razvija ne samo u sferi produkcionih odnosa već u svim oblastima celokupnog društva. U tom okviru, ona je sastavni deo sistema socijalističkog samoupravljanja.

Odbrambena organizacija jugoslovenskog društva za Tita je socijalni okvir u kojem se ostvaruje preraspodela društvene moći u korist udruženog rada kao revolucionaran i trajan interes radničke klase. Ona je u neposrednoj funkciji oslobađanja rada kao bitnog obeležja socijalističkog društva. Stoga je veoma efikasan instrument sprečavanja bilo kakve tehnobirokratske manipulacije radničkom klasom u odnosima sa drugim državama i narodima.

Bitan deo odbrambene organizacije čine oružane snage, odnosno Jugoslovenska narodna armija i Teritorijalna odbrana, kao dva osnovna, u klasno-političkom i funkcionalnom smislu komplementarna oblika oružane organizacije. Tito ističe da su Jugoslovenska narodna armija i Teritorijalna odbrana »konkretni oblici primjene Marksove ideje o naoružanom narodu na sadašnjem stepenu razvitka našeg socijalističkog društva i u okviru postojećih međunarodnih odnosa.«

Centar oružanih snaga za strategijska istraživanja i studije »Maršal Tito« već duže vreme radi na realizaciji naučnoistraživačkog projekta »Titovo vojno delo« i u tome su

postignuti zapaženi rezultati. Taj projekat je deo celine jugoslovenskog makroprojekta »Titov doprinos savremenom socijalizmu i marksizmu« na kome su angažovane brojne naučne institucije iz svih naših republika i pokrajina. Istraživanje Titovog doprinosa stvaranju i razvoju vojne organizacije narodnooslobodilačkog rata, socijalističke revolucije i socijalističkog društva samo je jedan aspekt Titovog vojnog aktiviteta, odnosno jedan od njegovih doprinosa marksizmu i savremenom socijalizmu, koji nastojimo spoznati.

U realizaciji projekta »Titovo vojno delo« do sada je bilo neposredno angažovano preko 70 naučnih i stručnih radnika, grupisanih u osam radnih timova. U ovaj broj nisu uključeni brojni radnici u bibliotekama, centrima za dokumentaciju, informativnim centrima i bazama podataka u našoj zemlji i inostranstvu, koji su u istraživanju posredno učestvovali i dali dragocen doprinos projektom definisanih ciljeva. Tri tima neposredno su radila na pripremi materijala za izradu studije, koja prema metodološkim usmerenjima projekta predstavlja samo prvi produkt istraživanja celine Titove vojne aktivnosti.

*

Vojnom stvaralaštvu Josip Broz Tito posvetio je više od četiri decenije života. Pod njegovim rukovodstvom rešavana su vojna pitanja radničkih borbi pre drugog svetskog rata, narodnooslobodilačkog rata i socijalističke revolucije naroda i narodnosti Jugoslavije i izgradnje odbrambene organizacije socijalističkog samoupravnog društva. Veoma je malo vođa komunističkih partija i socijalističkih revolucija koji su bili u mogućnosti, kao Josip Broz Tito, da u tako različitim istorijskim situacijama ostvaruju trajniji uticaj na teorijske i praktične aspekte vojne borbe za socijalizam.

Tokom istorije nastala je u vojnoj oblasti karakteristična dihotomija na vojne teoretičare i komandante vojnih jedinica. Njena specifičnost je u tome što su značajniji teorijski angažman i uspešno komandovanje vrlo retko bili sjedinjeni u jednoj ličnosti. Veliki vojni teoretičari nisu, po pravilu, bili i veliki vojni komandanti. Vegecije, Klauzevic, Žomini, Lidel Hart i drugi karakteristični su primeri. I obratno, ve-

liki vojni komandanti nisu bili i veliki vojni teoretičari. U Titovoj vojnoj aktivnosti, međutim, ta dihotomija je prevladana. On je vrhovni komandant, vojskovođa i vojni mislilac. U određenim situacijama čak je i komandant taktičkih jedinica i sastava.

Ali Tito je, pre svega, revolucionar. Vojnoj delatnosti prilazi sa širokog filozofsko-antropološkog stanovišta, čiji su osnovni sadržaj, mišljenje i delovanje usmereni ka sve potpunijem menjanju društva u skladu sa ljudskim potrebama i mogućnostima, a posredstvom vladavine radništva. Zbog toga on nije vojnik konvencionalnog tipa, doktriniran shematizovanim načelima, pravilima i odredbama klasičnog vojnog ustrojstva.

Ovakva priroda vojnog angažovanja rezultirala je, pored ostalog, konceptom vojnog organizovanja socijalističke revolucije i socijalističkog društva, koji po svom značaju znatno prevazilazi jugoslovenske granice i služi kao inspiracija borcima za mir i socijalizam širom sveta. On je u svom konkretno istorijskom obliku materijalizovan u NOV i POJ, odnosno u Jugoslovenskoj narodnoj armiji i Teritorijalnoj odbrani i njima svojstvenim klasno-političkim i vojnim konotacijama. To je potrebno istaći posebno danas kada opozicione i nama neprijateljske političke snage, u okviru pokušaja da se ruiniraju osnovne vrednosti naše revolucije, sve češće dovode u pitanje upravo taj koncept.

Veliko interesovanje za oblike vojnog organizovanja proističe iz uloge koju oni imaju u omogućavanju jednim, a sprečavanju drugim (socijalnim) grupacijama da se koriste sredstvima oružanog nasilja. Danas, kada je ne samo upotreba tih sredstava već sve više pretnja njihovom upotrebom postala značajan činilac u realizaciji političkih ciljeva i težnji, to interesovanje je izuzetno snažno naglašeno. To se podjednako odnosi kako na snage koje se bore za društveno oslobođenje rada, svetski mir i demokratizaciju međunarodnih političkih i ekonomskih odnosa tako i na one koje nastoje da održe i učvrste ili čak unaprede svoje privilegovane pozicije u pojedinim društvima i međunarodnim razmerama.

Da se podsetimo, svi veliki društveni preokreti bili su usko povezani sa radikalnim preobražajima u vojnom organizovanju društva. U buržoasko-demokratskim revolucijama nastaju masovne nacionalne armije. Uprkos takvom njiho-

vom ishodištu, one su od samog svog nastanka bile prožete snažno izraženom protivrečnošću. Nju konstituiše heterogeni klasni sastav vojske i njime uslovljeno realno i potencijalno političko ponašanje njenih pripadnika, s jedne, i potreba da ona štiti interese i ostvaruje političke ciljeve jedne, vladajuće, klase, s druge strane. Ta protivrečnost prevaziđena je u korist kapitala posredstvom birokratizacije kao institucionalnog okvira koji je buržoaziji omogućio da pomoću klasno-heterogene vojne organizacije obezbedi opšte uslove za svoju vladavinu, da pretnjom upotrebe i samom upotrebom oružanog nasilja sprečava aktivnost revolucionarnih socijalističkih snaga, da se bori za podelu i ponovnu podelu sveta, za očuvanje i proširenje sfera uticaja i interesnih sfera.

»Sledeći pokušaj francuske revolucije neće se više, kao do sada — pisao je Marks analizirajući iskustva Pariske komune — sastojati u tome da se birokratsko-vojna mašina prenese iz jednih ruku u druge, nego da se razbije, i to je preduslov svake prave narodne revolucije na kontinentu.« Dosledan ovom teorijskom stanovištu, Tito je duboko svestan činjenice da je socijalističkom preobražaju društva imanentno ne samo menjanje nominalnog klasnog nosioca vojne sile i promena klasnog sastava njenog komandnog kadra, već, nerazdvojno od toga, i pre svega, menjanje socijalnog tipa vojne, odnosno odbrambene, organizacije društva. Drugim rečima, za Tita je državnobirokratsko vojno organizovanje nespojivo s trajnim interesima i težnjama radničke klase.

Polazeći od teorijskog nasleđa klasika marksizma, iskustava narodnooslobodilačkog rata i prakse socijalističkog samoupravljanja, Tito teorijski i praktično stvara novi socijalni tip odbrambene i, u tim okvirima, vojne organizacije. Njenu genezu vezuje za samodelatnost radničke klase, naroda i narodnosti Jugoslavije u narodnooslobodilačkom ratu i revoluciji. U svom razvijenom obliku ona je svojstvena onom stepenu razvitka socijalizma na kojem je sve manje potrebno da osamostaljena politička sila (država) reguliše prinudom najvažnije društvene odnose i monopolski odlučuje o tome šta su zajednički interesi društva, tj. na kojem se samoupravljanje razvija ne samo u sferi produkcionih odnosa već u svim oblastima celokupnog društva. U tom okviru, ona je sastavni deo sistema socijalističkog samoupravljanja.

Tita je nepojmljivo ostvarivanje samoupravnih prava radnog čoveka u oblasti ekonomskog, političkog, kulturnog i društvenog života uopšte, bez realizovanja tih prava u oblasti odbrane. Stoga, aktivnosti koje je država tradicionalno monopolisala postaju sastavni deo samoupravnih prava, odgovornosti i obaveza radnih ljudi i građana i njihovih radnih i društveno-političkih zajednica i organizacija. »Poslovi opštenarodne odbrane i društvene samozastite — kaže Josip Broz Tito — obavljaju se sve više, da tako kažem, kroz rad i uz rad, postaju, dakle, dio redovnih svakodnevnih aktivnosti i radnih zadataka. Radni ljudi i građani-samoupravljači — sami organizuju svoju odbranu i samozastitu u radnim i društveno-političkim zajednicama, a samo neophodne zajedničke poslove prenose na društvene, za to specijalno organizovane, institucije, kao što su Jugoslovenska narodna armija i Služba bezbjednosti. Na taj način, u praksi obezbjeđujemo podruštvljavanje odbrambene funkcije, koja je u drugim društvenim sistemima otuđena od radnog čovjeka.«

Tim podruštvljavanjem višestruko se povećava odbrambena snaga društva u odnosu na spoljne opasnosti. Međutim, za Tita njegov značaj nije samo u tome. Za njega, i to je bitno, podruštvljavanje nužno proističe iz samoupravljanja i predstavlja njegov integralni deo. U odbrani se, na toj osnovi, uključuje veliki broj društvenih delatnosti. Osim priprema za oružanu borbu i vođenja te borbe u opštenarodnom odbrambenom ratu, odbrambene aktivnosti obuhvataju i odgovarajuće pripreme u privredi, zdravstvenoj službi, obrazovanju, nauci, kulturi i drugim društvenim delatnostima. Odbrambenu organizaciju s takvim obeležjima ne nalazimo ni u marksističkom teorijskom nasleđu ni u realnosti socijalističkih društava savremene epohe.

Bitan deo te organizacije čine oružane snage, odnosno Jugoslovenska narodna armija i Teritorijalna odbrana, kao dva osnovna, u klasno-političkom i funkcionalnom smislu komplementarna oblika oružane organizacije. U njima »poznato načelo da svaki građanin bude vojnik i svaki vojnik građanin — dobija realni smisao i sadržaj«. (Tito).

Teritorijalna odbrana nije ni element ni rezerva vojne organizacije države. U tom smislu ona se bitno razlikuje od istoimenih vojnih formacija u drugim društvenim sistemima. Neposredno izrastajući iz organizacija udruženog rada i sa-

moupravno organizovanih društvenih zajednica, Teritorijalna odbrana predstavlja novi vojni kvalitet. Nju čine ne samo jedinice, komande i štabovi već i određena struktura i organizacija rukovođenja i komandovanja, za odbranu pripremljen fizičko-geografski prostor, pozadinsko obezbeđenje oslonjeno na organizacije udruženog rada, sistem veza, obaveštajno-izviđački elementi društva itd. To je najmasovniji oblik učestvovanja radnih ljudi i građana u oružanoj borbi i njenom obezbeđenju.

Oružanu borbu poslednjih decenija karakterišu masovno angažovanje oklopnih i mehanizovanih snaga i helikoptera, intenzivna elektronska dejstva, snažna avijacijska i artiljerijsko-raketna podrška trupa, uz upotrebu ubojnih sredstava koja se prema svojoj razornoj moći približavaju nuklearnom oružju manje snage. Objava rata, taj poslednji ostatak viteštva u oružanim sukobima, postoji još samo u udžbenicima. U realnosti, strategijsko i operativno iznenađenje imaju za uspeh oružanog poduhvata prvorazredan značaj. Sve to utiče na dosad nepoznatu brzinu dejstva oružanih snaga koje preduzimaju agresije i vojne intervencije. U ovakvim vojnotehnološkim uslovima ratovanja Teritorijalna odbrana nije dovoljna za uspešnu odbranu jugoslovenskog društva. Stoga funkcionalni odbrambeni razlozi nalažu postojanje Jugoslovenske narodne armije, koja će biti stalno pod oružjem, baviti se obučavanjem boraca i starešina za Teritorijalnu odbranu, i koja će u slučaju napada (koji je, po pravilu, iznenađan i izuzetno brz) organizovati strategijski »doček« agresoru, omogućiti mobilizaciju i strategijski razvoj oružanih snaga i prelazak društva kao celine na ratni način života i rada. Po svojoj obučenosti i tehničkoj opremljenosti ona mora biti sposobna da se uspešno bori sa brojčano jakim, tehnički savremeno opremljenim oružanim snagama agresora na osnovnim strategijsko-operativnim pravcima.

Međutim, Jugoslovenska narodna armija ne može ispoljiti svoju efikasnost bez sadejstva i saradnje sa štabovima, komandama i jedinicama Teritorijalne odbrane, bez oslonca na stanovništvo određene teritorije, na njene fortifikacijske objekte, privrednu infrastrukturu, organizaciju i institucije zdravstvenog zbrinjavanja, na sistem veza i teritorijalnu obaveštajno-izviđačku organizaciju i aktivnost. Stoga je funkcionalna komplementarnost Jugoslovenske narodne armije i Te-

ritorijalne odbrane jedno od osnovnih obeležja Titovog koncepta vojne organizacije jugoslovenskog socijalističkog društva. A ona implicira vrlo značajne, moglo bi se reći revolucionarne, promene u razvoju ratne veštine, što je predmet posebne studije.

Činjenica što Teritorijalna odbrana neposredno izrasta iz samoupravne strukture društva, s jedne, i što Jugoslovenska narodna armija predstavlja, s formalno-pravnog stanovišta posmatrano, deo državne organizacije, s druge strane, ne navodi Tita na zaključak o njihovoj raznorodnoj klasno-političkoj suštini. Naprotiv, on ih smatra komponentama jedinstvene vojne organizacije. U njegovoj misli i delovanju državni organizacioni odbrambeni oblici imaju instrumentalnu ulogu u ostvarivanju samoupravnih prava radnih ljudi, naroda i narodnosti. Jer, jedna od karakteristika političkog sistema socijalističkog samoupravljanja je i to što u njemu vršenje vlasti postaje funkcija samoupravljanja. U svojim razmatranjima Tito ne suprotstavlja mehanički državu i samoupravljanje. Za njega je država, u sadašnjim uslovima odnosa klasnih i političkih snaga u našem društvu, sredstvo kojim se radnička klasa štiti ne samo od spoljnog neprijatelja već od uzurpacija njenih samoupravnih prava. S tim u vezi, bitno je istaći da Jugoslovenska narodna armija, uprkos činjenici što je danas element državne strukture, nije, istorijsko-genetički posmatrano, državna tvorevina. Ona je nastala na dobrovoljnoj osnovi u narodnooslobodilačkom ratu i revoluciji, izrasla bukvalno iz naroda i do danas ostala je duboko ukorenjena u njemu. A upravo zbog svoje takve geneze i razvoja, kao i socijalne situiranosti u samoupravnom društvu, njeni konkretni organizacioni elementi, koji su po svojim morfološkim obeležjima isti ili slični nekim vojnim organizacionim elementima u drugim političkim sistemima, imaju sasvim drugačiju socijalnu sadržinu.

Odbrambena organizacija jugoslovenskog društva za Tita je socijalni okvir u kojem se ostvaruje preraspodela društvene moći u korist udruženog rada kao revolucionaran i trajan interes radničke klase, odnosno u kojem jača samoupravni položaj radnih ljudi i građana, naroda i narodnosti. Ona je, dakle, u neposrednoj funkciji oslobađanja rada kao bitnog obeležja socijalističkog društva. Stoga je veoma efikasan instrument sprečavanja bilo kakve tehnobirokratske

manipulacije radničkom klasom u odnosima sa drugim državama i narodima. Ona je, isto tako, vrlo efikasno sredstvo odvrćanja moguće agresije na našu zemlju, a posebno vođenja opštenarodnog odbrambenog rata ukoliko bi nam bio nametnut. Njome radni ljudi i građani brane istinsku, a ne prividnu otadžbinu. S druge strane, ta organizacija je krajnje nepodobna za bilo kakva osvajanja tuđe teritorije i ugrožavanja bezbednosti drugih naroda. Nasuprot tome, njome se doprinosi jačanju mira u svetu i afirmaciji principa ravnopravnosti država i naroda.

Treba istaći da Titova teorija i praksa odbrambenog organizovanja socijalističkog društva dostižu vrhunac u vreme kada buržoaska društva napuštaju koncept masovnih nacionalnih armija i uvode profesionalne, stajace, plaćeničke vojske ili preduzimaju odlučne korake u tom pravcu. One, takođe, doživljavaju svoju punu afirmaciju u vreme kada se upornost državnog monopola u vojnim i drugim odbrambenim delatnostima velikog broja socijalističkih zemalja uopšte ne dovodi u pitanje.

Na kraju treba napomenuti da Tito ne smatra da podružljavanje odbrane zavisi samo od želje i htenja revolucionarnog subjekta, mada i te želje i htenja imaju značajnu ulogu, već je ono nužno uslovljeno odnosom moći klasnih i političkih snaga u konkretnom društvu, kao i međunarodnim odnosima, te socijalnim i tehničko-tehnološkim obeležjima savremenog rata. Stoga on i ne misli da su njegovim delovanjem iscrpljene sve mogućnosti podružljavanja vojne delatnosti. Naprotiv, Tito kaže da su Jugoslovenska narodna armija i Teritorijalna odbrana, kao dva osnovna oblika organizovanja za oružanu borbu, »konkretni oblici primjene Marksove ideje o naoružanom narodu na sadašnjem stepenu razvitka našeg socijalističkog društva i u okviru postojećih međunarodnih odnosa«.

Na tom stanovištu Tito zasniva svoje podsticanje aktivnosti, čiji je cilj »usavršavanje postojećih i iznalaženje novih, još boljih oblika organizovanja oružanih snaga«. S obzirom na takvo antidogmatsko opredeljenje, Titovo vojno delo postaje nadahnuće i putokaz u borbi za povećanje društvene, pa i vojne, moći radničke klase, što je nužna pretpostavka uspostavljanja trajnog mira i socijalizma.

SUMMARY

TITO'S MILITARY WORK REMAINS THE INSPIRATION AND SIGN-POST TOWARDS INCREASING THE SOCIAL POWER OF THE LABOUR CLASS

Tito approaches the military activity from a wide philosophical-anthropological standpoint, whose basic contents, ideas and action are oriented towards a more complete transformation of society in concordance with the human needs and capabilities and by means of domination of the labour class. This is why he is not a strategist of conventional type, indoctrinated by schematized principles, rules and prescriptions of the classical military establishment.

Starting from the theoretical background of classics of Marxism, from the experiences gained in the people's liberation war, and from the practice of the socialist self-management, Tito created in theory and practice a new type of organization of defence of society, of which the military forces constitute a significant part. Its genesis Tito binds to the self-activity of the labour class, people, nations and nationalities of Yugoslavia in their national liberation war and revolution. In its developed form, this defence organization reflects the current level of development of socialism, where the self-management is being developed not only in the domain of relations in production but also in all other domains of life of society. Within this framework, it is a constituent part of the system of socialist self-management.

The defence organization of the Yugoslav society makes for Tito the socialist framework in which the redistribution of social power is realized in favour of the associated labour, as the revolutionary and lasting interest of the labour class. It is in direct function of the liberation of labour, as the fundamental characteristic of the socialistic society, and is, therefore, a very effective instrument for preventing any techno-bureaucratic manipulation with the labour class in relations with other states and nations.

An essential element of the defence organization are the armed forces of the country, i.e. the Yugoslav People's Army and the Territorial Defence, as two basic and in the class-political and functional sense complementary forms of organization of the armed people. Tito points out that the Yugoslav People's Army and the Territorial Defence are »concrete forms of application of Marx's concept of the armed people at the contemporary level of development of our socialistic society, and within the framework of existing international relations«.

RESUME

L'OEUVRE MILITAIRE DE TITO EST L'INSPIRATION ET LA VOIE
A SUIVRE DANS LA LUTTE POUR RENDRE PLUS GRANDS LES
POUVOIRS SOCIAUX DE LA CLASSE OUVRIERE

Dans son oeuvre, Tito aborde l'activité militaire sous un point de vue philosophique et anthropologique large d'après lequel les principaux contenus, l'idée et l'action par voie du pouvoir des travailleurs sont orientés à changer pleinement la société conformément aux besoins et capacités de l'homme. C'est en cela que Tito n'est pas un militaire de type conventionnel qui obéit aux doctrines et principes schématiques, aux règles et dispositions d'une organisation militaire classique.

Se référant à l'héritage théorique des classiques du marxisme, aux expériences de la guerre de libération nationale et à la pratique de l'autogestion socialiste, Tito a mis au point théoriquement et pratiquement un nouveau type social de la défense, et, partant, dans le contexte de cette dernière, un nouveau type d'organisation militaire. Il conçoit la genèse de cette dernière dans le contexte de l'indépendance acquise par la classe ouvrière, les nations et les nationalités de Yougoslavie dans la guerre de libération nationale et dans la révolution. Sous sa forme évoluée, l'organisation de la défense correspond à l'actuel degré du développement du socialisme auquel l'autogestion n'est pas développée uniquement dans la sphère des rapports de production mais aussi bien dans tous les domaines de la vie de la société. Dans ce cadre-là, elle fait partie intégrante du système d'autogestion socialiste.

D'après Tito, l'organisation de la défense de la société yougoslave constitue le cadre social dans lequel s'effectue la redistribution des pouvoirs sociaux au bénéfice du travail associé en tant qu'un intérêt révolutionnaire et durable de la classe ouvrière. Elle est en fonction directe de l'émancipation du travail qui est le caractère essentiel d'une société socialiste. C'est pourquoi elle intervient en tant qu'instrument efficace de prévention contre toute manipulation de la classe ouvrière par des technobureaucrates dans les rapports avec d'autres Etats et nations.

La partie essentielle de l'organisation de la défense est constituée par les forces armées, c'est-à-dire par l'Armée populaire yougoslave et la Défense territoriale qui, du point de vue de classes, politique et fonctionnel, représentent deux principales formes complémentaires de l'organisation armée du pays. Tito souligne que l'Armée populaire yougoslave et la Défense territoriale »constituent deux formes concrètes de l'application de l'idée de Marx d'un peuple armé à l'étape actuelle du développement de notre société socialiste et dans le cadre des relations internationales existantes«.

РЕЗЮМЕ

ВОЕННОЕ ДЕЛО ТИТО — ВОДХНОВЕНИЕ И ВЕХА В БОРЬБЕ
ЗА УВЕЛИЧЕНИЕ ОБЩЕСТВЕННОЙ МОЩИ РАБОЧЕГО
КЛАСА

К военной деятельности Тито подходит с широкой философско-антропологической позиции, основные содержания, мышление и деятельность которой направлены к более полному изменению общества в согласии с человеческими потребностями и возможностями, посредством власти рабочего класса. Поэтому он не солдат обычного типа, придерживающийся схематизированных начал, правил и положений классического военного устройства.

Исходя из теоретического наследия классиков марксизма, опыта народно-освободительной войны и практики социалистического самоуправления, Тито теоретически и практически создает новый социальный тип оборонной и, в этих рамках, военной организации. Его развитие он связывает с деятельностью рабочего класса, наций и народностей Югославии в народно-освободительной войне и революции. В развернутой форме оборонительная организация является свойственной нынешней степени развития социализма, на которой самоуправление развивается не только в сфере производственных отношений, но и во всех областях совокупного общества. В этих рамках она является составной частью системы социалистического самоуправления.

Оборонная организация югославского общества для Тито является социальными рамками, в которых осуществляется перераспределение общественной мощи в пользу объединенного труда, как революционный и постоянный интерес рабочего класса. Она в непосредственной функции освобождения труда, как существенной характеристики социалистического общества. Поэтому она является весьма эффективным орудием предотвращения любой технократической манипуляции рабочим классом в отношениях с другими государствами и народами.

Существенную часть оборонной организации составляют вооруженные силы, т.е. Югославская народная армия и Территориальная оборона, как две основные, в классово-политическом и функциональном смысле дополняющиеся формы вооруженной организации. Тито подчеркивает, что Югославская народная армия и Территориальная оборона являются „конкретными формами применения идеи Маркса о вооруженном народе на нынешней степени развития нашего социалистического общества и в рамках существующих международных отношений“.